

Dosar nr. 3738/90/2013

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL PITEȘTI
SECȚIA I CIVILĂ
Î N C H E I E R E

Ședința publică din 03 martie 2015

Completul compus din:

Președinte: N.S.P., judecător

Judecător : C.P.-I.

Grefier : N.S.M.-B.

S-a luat în examinare apelul declarat de contestatoarea **D.M.**, împotriva sentinței civile nr.604 din 28 aprilie 2014, pronunțată de Tribunalul Vâlcea, în dosarul nr.3738/90/2013, intime fiind **C.J.P.VL.** și **C.C.C. din cadrul C.N.P.P.**

La apelul nominal, făcut în ședința publică, au lipsit părțile.

Procedura este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează că prin Serviciul Arhivă, apelanta-contestatoare și intimata C.C.C. din cadrul C.N.P.P. au depus puncte de vedere cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea problemei de drept vizând stabilirea vârstei standard de pensionare conform Anexei nr.5 la Legea nr.263/2010.

Curtea rămâne în pronunțare asupra acestei chestiuni.

C U R T E A

I. Situația de fapt și obiectul cererii de chemare în judecată:

Prin contestația înregistrată la data de 29.0.2013, contestatoarea D.M. a solicitat anularea deciziei de pensie din data de 12.02.2013, prin care i-a fost respinsă cererea de trecere de la pensie de invaliditate la pensie pentru limită de vârstă, formulată în data de 30.01.2013, urmând să se constate că îndeplinește condițiile pentru a fi înscrisă la pensie pe limită de vârstă, să fie obligată C.J.P.VL. să emită o decizie în acest sens și să-i recalculeze drepturile de pensie corespunzător noului tip de pensie, cu plata diferențelor rezultate.

A motivat cererea prin aceea că este pensionar de invaliditate și, încă din anul 2007, a solicitat să fie trecută la pensie pentru limită de vârstă, dar s-a apreciat că nu îndeplinește condiția de vârstă standard de pensionare iar stagiul de cotizare realizat în condiții deosebite nu îi permite o reducere suficientă a vârstei standard pentru a fi înscrisă la această categorie de pensii.

Soluția casei de pensii este considerată nelegală și în raport de actele doveditoare aflate la dosarul de pensie, de faptul că se putea pensiona încă din noiembrie 2012, conform precizărilor instituției intimate, de împrejurarea că, prin respingerea repetată a cererilor de trecere la pensia pentru limită de vârstă este lipsită

ani în șir de drepturile care i se cuvin.

Intimata C.J.P.VL. a arătat prin întâmpinare că, față de obiectul contestației, sunt aplicabile prevederile art.53 al Legii nr.263/2010, potrivit căreia, ținând cont de data nașterii contestatoarei, 02.10.1955, vârsta standard de pensionare avută în vedere la verificarea condițiilor de pensionare pentru limită de vârstă de la art.52, este 60 de ani și 3 luni care va fi împlinită la data de 02.01.2016.

Prin aplicarea prevederilor art.158 din lege, pentru stagiul de 11 ani și 10 zile realizat în grupele I și a II-a de muncă, partea adversă beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare cu 2 ani, conform art.55 alin.1 lit.a.

De aceea, arată casa de pensii, contestatoarea îndeplinește condiția de pensionare pentru limită de vârstă la 58 de ani și 3 luni, adică în ianuarie 2014.

În apelul formulat împotriva sentinței prin care s-a respins prezenta contestație, apelanta-contestatoare arată că nu poate fi sancționată pentru greșita soluționare a cererilor de trecere la pensie pentru limită de vârstă, depuse în perioada în care era în vigoare Legea nr.19/2000, mai ales că i s-a comunicat să se poate pensiona în noiembrie 2012, apoi la data de 02.01.2014. Consideră soluția instanței ca fiind dată cu aplicarea greșită a prevederilor Legii nr.263/2010 și ale H.G.nr.257/2011, respectiv fără a cuprinde motivele pe care se sprijină.

II. Curtea constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art.519 Cod procedură civilă, pentru următoarele motive:

1.De lămurirea modului de interpretare și aplicarea dispozițiilor ar.52 și 53 din Legea nr.263/2010, privind sistemul unitar de pensii publice, raportat la prevederile anexei nr.5. Vârste standard de pensionare, stagii complete și stagii minime de cotizare— a Legii nr.263/2010, depinde soluționarea cauzei întrucât:

- în cauză este supusă examinării îndeplinirea condiției de vârstă prevăzută de dispozițiile acestei legi, pentru înscrierea la pensie pentru limită de vârstă, prin identificarea vârstei standard de pensionare, aplicabile, la care urmează a fi operate eventual, reduceri.

2. Problema de drept este nouă, dacă avem în vedere că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre cu privire la textele de lege menționate.

Modalitatea de stabilire a vârstei standard de pensionare în examinarea condiției de vârstă necesară înscrierii la pensie pentru limită de vârstă a mai fost examinată prin Decizia nr.4/2011 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursului în interesul legii, însă atunci era de stabilit modalitatea de interpretare a prevederilor anexei nr. III la Legea nr.19/2000, în prezent abrogată, care cuprindea o eșalonare în timp, a vârstelor standard de pensionare și a prevederilor anexei nr.9 la Ordinul M.M.S.S.nr.340/2001, pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr.19/2000, cu modificările și prevederile ulterioare, care prestabiea fiecărei persoane, în funcție de data nașterii, o anumită vârstă standard de pensionare, adică stabilea vârste standard de pensionare, diferite, pentru persoane născute la date diferite, dar care solicită înscrierea la pensie în același interval de timp.

S-a statuat, atunci, că anexa nr.9 la O.M.M.S.S. nr.340/2001 instituie o discriminare nejustificată pe criteriu de vârstă, vârsta standard de pensionare constituind un element obiectiv, care se aplică în mod egal tuturor persoanelor care solicită înscrierea la pensie la un moment dat, indiferent de vârsta lor biologică și că detaliind anexa nr.III la lege, ajunge astfel să o modifice, încălcând spiritul legii în

aplicarea căreia a fost edictat.

3. Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii, în curs de soluționare.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept.

În notele scrise depuse la dosar pentru acest termen de judecată, apelanta contestatoare a arătat că stabilirea vârstei standard de pensionare conform anexei nr.5 la Lege nr.263/2010, se face în funcție de data la care se solicită înscrierea la pensie pentru limită de vârstă.

Punctul de vedere al intimătei C.C.C. din cadrul C.N.P.P. este acela că modalitatea de stabilire a vârstei standard de pensionare este prevăzută la ar.53 alin.1 din Legea nr.263/2010 cu modificările și completările ulterioare și se realizează prin raportare la anexa nr.5 la lege, în sensul că vârsta standard se determină în funcție de anul, respectiv luna nașterii. Deoarece cele trei condiții standard - vârstă de pensionare, stagiul minim și stagiul complet de cotizare -- în funcție de care se stabilește înscrierea la pensie sunt supuse unei creșteri eșalonate, acestea sunt diferite, în funcție de anul și luna nașterii fiecărei persoane.

Arată intimată că eșalonarea în timp a vârstelor standard de pensionare a devenit necesară deoarece, trecerea la vârsta standard de pensionare nu se putea realiza de îndată, ci treptat.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată.

Considerăm că aplicabilă în speță este Legea nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în vigoare la data de 30.01.2013, la care s-a formulat cererea de trecere de la pensia de invaliditate la pensia pentru limită de vârstă, respinsă prin decizia contestată.

Potrivit art.52 din lege, pensia pentru limită de vârstă se cuvine persoanelor care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare sau în specialitate, după caz, prevăzute de prezenta lege.

Este fără dubiu că sintagma „la data pensionării” nu și-a schimbat semnificația de dată la care se solicită înscrierea la pensie.

Art.82 din lege prevede transformarea din oficiu a pensiei de invaliditate în pensie pentru limită de vârstă la data îndeplinirii condițiilor pentru acordarea pensiei pentru limită de vârstă și, tot din oficiu, plata cuantumului cel mai avantajos al drepturilor de pensie.

Condițiile înscrierii la pensie pentru limită de vârstă sunt, potrivit art.52 din lege, cele privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare sau în specialitate, după caz.

În prezenta cauză, casa de pensii susține că nu este îndeplinită condiția de vârstă standard de pensionare.

Legea nr.263/2010, forma în vigoare la data de 30.01.2013, prevede, la art.53 alin.(1), o vârstă standard de pensionare de 63 de ani pentru femei. În teza a doua a acestui articol de lege se stabilește însă că acest maxim de 63 de ani nu este aplicabil încă de la intrarea în vigoare a legii, ci se va atinge mai târziu, altfel spus, va fi obligatoriu mai târziu, conform eșalonării prevăzute în anexa nr.5 la lege.

Întrucât maximul vârstei standard de pensionare prevăzut de art.41 alin.(2)

din Legea nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, de 60 de ani pentru femei, nu fusese încă atins la data de 01.01.2011, la care fusese abrogată – în anexa nr.3 la Legea nr.19/2000 acest maxim era prevăzut a fi aplicat abia din decembrie 2014 – și întrucât actul normativ ulterior a majorat această limită de la 60 de ani la 63 de ani, legiuitorul a preluat modalitatea de atingere a noului maxim prin creșterea treptată a vârstelor standard de pensionare pentru a atenua impactul aplicării imediate a unei norme restrictive.

A preluat, de asemenea, **criteriul prioritar**, în raport de care se verifică dacă sunt îndeplinite condițiile de vârstă standard de pensionare și de stagiul minim de cotizare, și anume **momentul înscrierii la pensie**, așa cum se prevede la art.52, adică **momentul la care se solicită înscrierea la pensie**.

Ca urmare, în anexa nr.5 la Legea nr.263/2010, a eşalonat în timp atingerea maximului vârstei standard de pensionare pentru femei, maxim de 63 de ani, stabilind că acesta este aplicabil din ianuarie 2030.

Tabelul cuprinzând intervalele de timp în care se aplică o anumită vârstă standard de pensionare conform eşalonării, include și o coloană, cea dintâi, a datei de naștere a asiguratului. Casa de pensii consideră că vârsta standard de pensionare este prestabilită în tabel în funcție de data nașterii asiguratului.

Aceasta ar însemna că dacă un asigurat – femeie – aflat la finalul activității de salariat depune o cerere de înscriere la pensie pentru limită de vârstă în luna martie 2016, dar este născut în iulie 1956, acesta nu ar beneficia de vârsta standard de pensionare prevăzută pentru luna martie 2016 a fi de 60 de ani și 3 luni, ci ar trebui să i se aplice, conform opiniei casei de pensii, vârsta standard din ianuarie 2017, prevăzută pentru data nașterii, de 60 de ani și 6 luni.

Potrivit acestei din urmă interpretări, voința legiuitorului de a atenua impactul dispozițiilor noi, oneroase, prin amânarea aplicării maximului de 63 de ani este înfrântă, atingerea maximului fiind impusă cu perioade de luni, chiar ani mai devreme decât s-a urmărit la adoptarea legii noi prin menținerea ca primordial a criteriului momentului la care se cere înscrierea la pensie.

O astfel de interpretare este de natură să transforme un **element obiectiv – vârsta standard de pensionare** – care trebuie să fie identic pentru persoane care solicită înscrierea la pensie pentru limită de vârstă în același interval de timp, într-un tratament diferențiat, pe criteriul vârstei, adică într-un tratament discriminatoriu.

Utilizarea prioritară a criteriului datei de naștere la stabilirea vârstei standard de pensionare, dată fiind plasarea acesteia în coloana întâi a tabelului, ar lăsa fără aplicare dispozițiile art.82 din lege, care impun casei de pensii sarcina de a verifica în fiecare interval de timp în care este aplicabilă o anumită vârstă standard de pensionare, dacă pensionarul de invaliditate poate fi trecut la pensie pentru limită de vârstă.

A se vedea în acest sens, cu titlu de exemplu, că în anexa nr.5 – Vârste standard femei – vârsta standard de pensionare de 60 de ani este aplicabilă în perioada ianuarie 2015-aprilie 2015. Dacă pensionarul de invaliditate – femeie – este născut în aprilie 1955, va fi trecut din oficiu la pensie pentru limită de vârstă din aprilie 2015, și nu din mai 2015. În situația în care s-ar aplica prioritar criteriul discriminatoriu al datei de naștere, acesta ar fi lipsit timp de o lună de zile de drepturile de pensie pentru limită de vârstă, care, dacă ar fi mai avantajoase, ar trebui acordate, conform art.82, din oficiu.

Pe de altă parte, raportarea la vârsta standard de pensionare prevăzută pentru intervalele de timp stabilite în coloana a doua a tabelului de la anexa nr.5, și nu în funcție de data nașterii, este conformă spiritului legii și pentru aplicarea reducerilor

vârstei standard de pensionare permise de art.55 din lege. În speță, se recunoaște dreptul la aplicarea unei astfel de reduceri la vârsta standard de pensionare pentru stagiul de cotizare realizat în grupele I și a II-a de muncă.

Sunt relevante în cauză și următoarele texte ale Legii nr.263/2010:

- art.2 lit.d), potrivit căruia sistemul public de pensii se organizează și funcționează având la bază principiul egalității, prin care se asigură tuturor participanților la sistemul public de pensii un tratament nediscriminatoriu, între persoane aflate în aceeași situație juridică, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;

- art.3 alin.1 lit.v), potrivit căruia vârsta standard de pensionare este vârsta stabilită de prezenta lege pentru bărbați și femei, la care aceștia pot obține pensia pentru limită de vârstă, în condițiile legii, precum și vârsta din care se operează reducerile prevăzute de lege. ***Aici subliniem că reducerile nu pot fi operate din vârsta asiguratului, ci din vârsta abstractă prevăzută de lege pentru un anumit moment la care se cere înscrierea la pensie;***

- art.171, potrivit căruia, la data intrării în vigoare a prezentei legi, pensiile din sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale devin pensii în înțelesul prezentei legi.

V. Prezentarea jurisprudenței.

Nu au fost identificate soluții pronunțate în această materie în propria instanță, ceea ce demonstrează caracterul de noutate al problemei în discuție, fără a se putea reține singularitatea acesteia câtă vreme vizează înscrierea la pensie pentru limită de vârstă după intrarea în vigoare a Legii nr.263/2010.

În țară, a fost identificată o soluție de obligare la înscrierea la pensie pentru limită de vârstă prin aplicarea vârstei standard de la data cererii de pensionare, conform deciziei nr.1922/02.12.2014 pronunțată de Curtea de Apel București, Secția a VIII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale în dosarul nr.14727/31/2013(număr în format vechi 6853/2014).

Motivarea acestei soluții este parțial concordantă. Distincția constă în aceea că potrivit punctului de vedere al completului care formulează sesizarea, reducerea vârstei standard de pensionare prevăzută de art.55 din Legea nr.263/2010 nu poate opera asupra altui criteriu decât cel abstract al vârstei standard de pensionare de la momentul la care se solicită înscrierea la pensie pentru limită de vârstă, **criteriu aplicabil deopotrivă celor care au lucrat în condiții normale de muncă și celor care au lucrat în grupe superioare de muncă**, aceștia din urmă având beneficiul reducerii respectivei vârste.

IN NUMELE LEGII D I S P U N E :

Dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la modalitatea de interpretare a dispozițiilor art.52 și 53 din Legea nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice raportat la prevederile Anexei nr.5-Vârste de pensionare, stagii complete și stagii minime de cotizare-a Legii nr.263/2010 la stabilirea vârstei standard de pensionare în vederea înscrierii la pensie pentru limită de vârstă, respectiv dacă vârsta standard de pensionare se determină în funcție de data nașterii asiguratului sau în funcție de data cererii de înscriere la pensie.

Suspendă judecata.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 03 martie 2015, la Curtea de Apel
Pitești - Secția I civilă.

Președinte,
N.S.P.

Judecător,
C.P.-I.

Grefier,
N.S.M.-B.

Red. N.S.P.
2 ex./31.03.2015.
26.03.2015.